

Det Anarkistiska Biblioteket

Blockera allt

Gustav Ingman

Gustav Ingman
Blockera allt
2011

Direkt Aktion #64

sv.anarchistlibraries.net

2011

Det finns en myt om att svensk arbetsmarknad är en relativt trygg plats. Men i verkligheten har den blivit allt osäkrare de senaste åren. Eftersom att det inte längre är realistiskt med konfliktfria lösningar är det viktigare än någonsin att vi lär oss av de kamper som förs och analyserar hur de relaterar till samhället i stort. Endast så kan vi utveckla och sprida strategier för förändring.

”Ni borde blockera allt”. Orden kommer från en person som just ska passera den syndikalistiska blockaden av Berns salonger i Stockholm. Han menar att det inte finns någon anledning att inte gå in på Berns, för att det förekommer dåliga saker på alla arbetsplatser inklusive hans egen. Det är förstås rätt i sak. Hade det varit möjligt skulle det vara rimligt att bunta ihop varenda kapitalist i stan och gemensamt ställa dem inför rätta då de alla gjort sig skyldiga till någon sorts attack mot arbetare de anställt, men det är föga realistiskt. I stället får man börja där man står, ta del i konflikterna som redan förekommer, dra lärdomar och sprida dem vidare. Dagens arbetsmarknad kommer att bli mer konfliktfylld, det är en konsekvens av att arbetsköparnas allt aggressivare uppträdande omöjliggjort fredliga lösningar. Så det är hög tid att vi lär oss ta strid.

De senaste åren har blockader börjat användas flitigt som facklig stridåtgärd, främst av syndikalisterna. Att den fått en sådan genomslagskraft beror på att arbetsmarknaden har blivit allt osäkrare, vilket skapat behov av nya sätt att organisera sig. Under större delen av 1900-talet var arbetsplatserna stora och anställningarna fasta. Det gjorde att sammanhållningen bland arbetarna blev stark och därför finns möjligheten att genom strejk stoppa produktionen. Arbetarnas makt bygger under sådana förhållanden på styrkan och enigheten som kan uppnås på själva arbetsplatsen. Blockaden följer ett annat mönster. Den tar striden bort från arbetsplatsen, ut på gatan. Istället för att enbart förlita sig på styrkan man uppnår med arbetskamraterna kommer ”utomstående” och hjälper till i konflikten genom att vara blockadvakter. Det är fortfarande om arbetsplatsen striden står, men slagfältet har förskjutits.

För oss som är unga är det viktigt att studera kampmetoder som blockaden, för det är framförallt vi som har drabbats av en allt osäkrare arbetsmarknad. År 2009 hade cirka 40 % av arbetande unga i åldrarna 16-25 deltidsjobb. Ännu värre var det bland tjejer, där motsvarande siffra låg på 64 %. Endast 34 % av arbetande unga i samma ålder var medlemmar i en

fackförening. Samtidigt har det svenska anställningsskyddet för deltidsanställda gått från att i början av 90-talet varit ett av de bästa i världen, till att idag vara det fjärde sämsta bland industriländerna. Det finns en myt om att svenska unga skulle vara bortskämda, men den stämmer knappast med verkligheten.

De flesta unga i Sverige som inte har osäkra skitjobb är istället arbetslösa eller studenter. Men att vara arbetslös innebär att vara satt i åtgärder och att vara student betyder i praktiken att trots att man lånar pengar lever under fattigdomsgränsen. Det hela skapar en situation där man pendlar mellan dessa tre tillstånd. Det finns ingen fast punkt att stanna upp vid, var man än befinner sig är man alltid på väg därifrån.

Inte ens boendet skapar trygghet. Bostadsbristen och de höga hyrorna har gjort att allt fler rör sig på en andrahandsmarknad av korttidskontrakt. De som befinner sig i denna situation kan inte tillskrivas någon specifik yrkesgrupp eftersom att de snart kommer att tillhöra en annan. Istället kan de beskrivas som prekära, vilket betyder både osäker och besvärlig. Därmed fångar begreppet upp både den livssituation vi lever i, samtidigt som det är en förhoppning att vi utifrån den med tiden kan utveckla nya metoder och vapen för att vända nackdelarna till fördelar.

De syndikalistiska blockaderna har kritiserats, inte minst från socialdemokratiskt håll. Idag försöker socialdemokraterna mer än någonsin slå vakt om den svenska "samförståndsandan". Den härstammar från en tid då svensk arbetsmarknad reglerades genom centrala avtal som slöts mellan arbetsgivare och fackföreningar. Problemet är att några centrala avtal inte har slutits sedan början av 90-talet och att det bland arbetsköpare inte finns något intresse för kompromiss. Den växande internationella konkurrensen samt arbetarklassens radikalisering som bröt igenom på 70-talet gjorde fredliga, gemensamma lösningar omöjliga. Sedan dess har samförståndsanda i praktiken inneburit att arbetarrörelsen gått med på kraven som ställs av allt aggressivare arbetsköpare. Det finns ingen anledning att fortsätta med det.

Själva blockadtaktiken är inte oproblematiske. Att förlita sig på att människor utanför arbetsplatsen ska ta fighten åt en kan aldrig väga upp avsaknaden av kamratskap och sammanhållning bland arbetskamraterna. Om den används av enskilda individer utan förankring bland övriga så riskerar

den att splittra arbetarkollektivet än mer. Men poängen är inte att blockaden är en universalmetod för dagens prekära. Den är intressant som ett enskilt exempel på att vända osäkerheten mot arbetsköparna. De har tagit ifrån oss vår anställningstrygghet, men därför finns det ingen anledning att vara lojal mot några enskilda företag eller begränsa stridsåtgärderna till den plats man jobbar på. SUF Lund uttryckte tanke sättet på en banderoll för några år sen: "An injury to one is an injury to all. You'll never walk alone".

I slutändan kan blockaden inte begränsa sig till enskilda arbetsplatser. Om det finns ett genomgående mönster i den radikala rörelse som växt fram i Europa det senaste året, från studentprotesterna i Storbritannien till torgockupationerna i Spanien, så är det att striden mot dagens kapitalism måste tas på alla plan i samhället. Och precis som, de i sammanhanget ynkliga, blockaderna här hemma visar kan inte arbetarklassen längre förlita sig på att ha den enskilda arbetsplatsen som grund. Det innebär inte att vi ska sluta attackera det kapitalistiska arbetet. Istället är det en insikt om att vägen till mer makt på arbetsplatsen allt oftare måste ta en omväg ut på gatorna. Vi borde blockear allt.